DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)
29. januar 1998 *

I sag C-61/95,

Den Hellenske Republik ved juridisk medarbejder Panagiotis Mylonopoulos, Sekretariatet for EF-ret, Udenrigsministeriet, og direktør Meletis Tsotsanis, Landbrugsministeriets Juridiske Afdeling, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg på Grækenlands Ambassade, 117, Val Sainte Croix,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved de juridiske konsulenter Xenophon Yataganas og Dimitrios Gouloussis, som befuldmægtigede, og med valgt adresse hos Carlos Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagnercentret, Kirchberg,

sagsøgt,

angående en påstand om annullation af Kommissionens beslutning 94/871/EF af 21. december 1994 om afslutning af medlemsstaternes regnskaber over de udgifter for regnskabsåret 1991, der finansieres af Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL), Garantisektionen (EFT L 352, s. 82), for så vidt angår den del heraf, der vedrører Den Hellenske Republik,

har

* Processprog: græsk.

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, H. Ragnemalm, og dommerne G. F. Mancini, P. J. G. Kapteyn, J. L. Murray og G. Hirsch (refererende dommer),

generaladvokat: A. La Pergola
justitssekretær: fuldmægtig L. Hewlett,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at der er afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 28. november 1996 af Den Hellenske Republik ved Panagiotis Mylonopoulos og fuldmægtig hos statens advokat Ioannis Chalkias, som befuldmægtiget, og af Kommissionen ved Dimitrios Gouloussis,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 17. april 1997,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 9. marts 1995 har Den Hellenske Republik i medfør af EF-traktatens artikel 173, stk. 1, anlagt sag med påstand om annullation af Kommissionens beslutning 94/871/EF af 21. december 1994 om afslutning af medlemsstaternes regnskaber over de udgifter for regnskabsåret 1991, der finansieres af Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL), Garantisektionen (EFT L 352, s. 82, herefter »den anfægtede beslutning«), for så vidt angår den del heraf, der vedrører sagsøgeren.

2 Beslutningen påstås annulleret i det omfang, Kommissionen har afslået at godkende, at EUGFL skal finansiere følgende beløb:

— 1 592 000 000 GRD og 372 933 493 GRD i tillægsafgift for mælk som følge af overskridelse af den nationale garantimængde (leveringer til mejerier og direkte salg)

— 2 465 573 475 GRD i støtte til olivenolieproduktionen

— 16 735 309 160 GRD i støtte til bomuldsproduktionen

— 10 450 292 347 GRD for tobak, hvoraf 3 531 558 038 GRD for ulovligt udbetalte præmier, 2 705 095 GRD for sikkerhedsstillelser i forbindelse med præmier for tobak i blade, 4 922 442 527 GRD for nedsættelse af præmier og interventionspriser ved overskridelse af de maksimale garantimængder og 1 993 586 687 GRD, der er fremkommet ved beregningen af det endelige beløb.

3 Grundene til de gennemførte korrektioner er angivet i en sammenfattende rapport af 21. december 1994.

4 Den græske regering har ved skrivelse af 24. maj 1995, hvis indhold er blevet bekræftet i retsmødet, frafaldet sine påstande om godkendelse af beløb vedrørende tillægsafgift for mælk.

Udgifterne til støtte til olivenolieproduktionen

5 Ifølge den sammenfattende rapport er kontrollen med udgifterne i olivenoliesektoren i Grækenland utilstrækkelig. Der findes navnlig ikke nogen dyrkningsarealfortegnelse, edb-registrene er uanvendelige, kontrol på stedet gennemføres kun i utilstrækkeligt omfang og kontrollen på grundlag af dokumenter opfylder kun delvis de garantier, EUGFL stiller krav om. I rapporten hedder det således: »Det lader til, at Landbrugsministeriets personale i hvert præfektur (NOMOS) overvåger olivendyrkernes, brancheorganisationernes og oliemøllernes aktiviteter. I praksis ser det imidlertid ud til, at en eller to personer er ansvarlig for behandling af flere tusinde individuelle dossierer, så der må tages forbehold for omfanget og effektiviteten af dette arbejde. Da EUGFL ikke råder over rapporter om dette tilsyn, kan EUGFL ikke tage det i betragtning.«

6 Den græske regering har bestridt disse konstateringer.

7 Regeringen har anført, at det har vist sig objektivt umuligt at udfærdige en fortegnelse over olivendyrkningsarealer. Den græske regering tilstillede faktisk den 28. december 1988 Kommissionen et prøveprogram vedrørende oprettelsen af en arealfortegnelse i overensstemmelse med Kommissionens forordning (EØF) nr. 586/88 af 2. marts 1988 om ændring af forordning (EØF) nr. 2276/79 om fastsættelse af nærmere regler for oprettelse af en fortegnelse over olivendyrkningsarealer i de olivenolieproducerende medlemsstater (EFT L 57, s. 18). Da Kommissionen stod for den væsentligste del af programmets gennemførelse, kan man ikke laste de græske myndigheder for, at dette program hidtil ikke konkret er blevet gennemført.

8 Den græske regering har dernæst vedrørende edb-registrene anført, at edb-registreringen af producenternes ansøgninger i vidt omfang er gennemført. Når kontrollen viser sig utilstrækkelig, udføres supplerende kontrol af Landbrugsministeriet, producentsammenslutningerne og Kontoret for Kontrol med Olivenolie.

9 Hvad endelig angår den påståede utilstrækkelighed af den kontrol, der gennemføres af kontrolkontoret, gør den græske regering gældende, at dette i produktionsåret 1991/1992 gennemførte kontrolforretninger i 596 oliemøller ud af i alt 2 949, hvilket svarer til 19,9%, i en producentforening ud af i alt 1, hvilket udgør 100%, i 42 producentsammenslutninger ud af i alt 70, hvilket udgør 58%, og hos 4 698 producenter, der er medlemmer af en sammenslutning, ud af i alt 169 863, hvilket svarer til 0,87%.

10 Kommissionen har anført, at Den Hellenske Republik tilsyneladende ikke bestrider, at der ikke foreligger en olivendyrkningsarealfortegnelse eller et edb-register og heller ikke, at de sædvanlige former for kontrol er utilstrækkelige. Kommissionen er af den opfattelse, at der overhovedet ikke eksisterer en kontrolordning i olivenoliesektoren, uafhængigt af spørgsmålet om rigtigheden af de argumenter, der er blevet fremført for at tilsløre disse fundamentale mangler.

11 Kommissionen har anført, at den har undersøgt proceduren for forvaltning og kontrol af støtten til olivenolieproduktionen i dens helhed og er herved nået til det resultat, at denne procedure er behæftet med forskellige mangler, som den havde gjort de græske myndigheder opmærksom på. Det er således, skønt det teoretisk er personalet i Landbrugsministeriet, der fører tilsyn med olivendyrkernes og producentsammenslutningernes virksomhed i hvert præfektur, faktisk kun én eller to personer, der har til opgave at behandle tusindvis af individuelle sager. Kommissionen har endelig anført, at der ikke er blevet udfærdiget kontrolrapporter, og at dens tjenestegrene således ikke har kunnet tage hensyn til resultatet af gennemførte kontrolforanstaltninger.

12 Hvad for det første angår den påståede objektive umulighed af at oprette en olivendyrkningsarealfortegnelse er det tilstrækkeligt at henvise til, at den græske regering først ved en skrivelse af 20. december 1988, dvs. efter udløbet af den indrømmede frist til den 31. oktober 1988 (jf. Rådets forordning (EØF) nr. 3453/80 af 22.12.1980 om ændring af forordning (EØF) nr. 154/75 om oprettelse af en fortegnelse over olivendyrkningsarealer i de olivenolieproducerende medlemsstater (EFT L 360, s. 15)) forelagde Kommissionen et forsøgsprogram med henblik på udfærdigelsen af nævnte fortegnelse. Som fastslået af Domstolen i dom af 4. juli 1996, sag C-50/94, Grækenland mod Kommissionen (Sml. I, s. 3331, præmis 40), kan

den omstændighed, at Kommissionen efter dette tidspunkt har bistået den græske regering i dens bestræbelser på at opfylde sine forpligtelser, på baggrund heraf ikke udgøre et bevis for, at det var absolut umuligt at indføre fortegnelsen på den fastsatte dato, idet den græske regering ikke har fremført argumenter, der vedrører tiden før den 31. oktober 1988.

13 Hvad dernæst angår forsinkelsen med oprettelsen af edb-registre er det tilstrækkeligt at henvise til, at denne forsinkelse under alle omstændigheder ikke kan begrundes med almindelig henvisning til supplerende kontrolforanstaltninger, hvis omfang og intensitet ikke præciseres, og hvis effektivitet Kommissionen i øvrigt bestrider.

14 Hvad endelig angår de i fællesskabsretten foreskrevne kontrolforanstaltninger følger det af artikel 14, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 2261/84 af 17. juli 1984 om almindelige regler for støtte til olivenproduktion og til producentorganisationer (EFT L 208, s. 3), at producentmedlemsstaterne kontrollerer de enkelte producentorganisationers og -foreningers virksomhed og navnlig de kontrolforanstaltninger, som disse har gennemført. Producentorganisationerne udarbejder herved i henhold til artikel 4, stk. 2, sidste afsnit, i Kommissionens forordning (EØF) nr. 3061/84 af 31. oktober 1984 om gennemførelsesbestemmelser vedrørende ordningen for støtte til olivenolieproduktion (EFT L 288, s. 52) for hver kontrol en detaljeret rapport, hvoraf en kopi hurtigst muligt sendes til den pågældende medlemsstat. For så vidt angår olivendyrkere, som ikke er medlemmer af en producentorganisation, skal den pågældende medlemsstat i henhold til bestemmelserne i artikel 14, stk. 4, i forordning nr. 2261/84 gennemføre stikprøvekontrol på stedet.

15 Den græske regering har i det foreliggende tilfælde ikke bestridt Kommissionens udtalelser om, at den af Landbrugsministeriet gennemførte kontrol ikke har været effektiv, da der ikke rådes over et tilstrækkeligt stort kvalificeret personale til gennemførelse af kontrollen, og da der ikke foreligger rapporter, der gør det muligt at foretage en efterprøvelse. Da kontrollens effektivitet er en nødvendig betingelse for, at støtteordningen kan fungere korrekt, kan det ikke alene ud fra argumenter på grundlag af en procentvis andel af gennemførte kontrolforanstaltninger godtgøres, at disse foranstaltninger er i overensstemmelse med ordningen.

16 På baggrund heraf skal anbringenderne vedrørende udgifterne til støtte til produktionen af olivenolie forkastes.

Udgifterne til støtte til bomuldsproduktionen

17 For så vidt angår kapitlet »støtte til bomuldsproduktionen« nævnes i den sammenfattende rapport også en utilstrækkelig kontrol med udgifterne. Navnlig omtales en anmodning fra EUGFL til de græske myndigheder om, med henblik på at efterspore ulovligheder i bomuldssektoren, at gennemføre en undersøgelse i henhold til artikel 6 i Rådets forordning (EØF) nr. 595/91 af 4. marts 1991 om uregelmæssigheder og tilbagebetaling af beløb, der uberettiget er udbetalt inden for rammerne af finansieringen af den fælles landbrugspolitik samt om oprettelse af et informationssystem på dette område samt om ophævelse af forordning (EØF) nr. 283/72 (EFT L 67, s. 11).

18 Det hedder imidlertid i rapporten: »De forskellige skrivelser, de græske myndigheder har tilstillet EUGFL vedrørende undersøgelsens gennemførelse, imødekommer ikke på tilfredsstillende måde de konkrete anmodninger om oplysninger, EUGFL fremsatte i tiden fra februar 1993. Den græske forvaltning har således hverken fremsendt de endelige resultater af undersøgelsen eller en præcis vurdering af de finansielle virkninger af konstaterede uregelmæssigheder, således som den var forpligtet til i henhold til undersøgelsesproceduren i forordning (EØF) nr. 595/91. De meddelte oplysninger gør det heller ikke muligt at vurdere, om det græske kontrolsystem virkelig er blevet bedre.«

19 Den Hellenske Republik har påstået den anfægtede beslutning annulleret på dette punkt, principalt under henvisning til manglende kompetence, tilsidesættelse af retten til kontradiktion og urigtig anvendelse af skønsbeføjelser. Subsidiært har den gjort gældende, at der foreligger en tilsidesættelse af en væsentlig fællesskabsretlig bestemmelse, henvisning til en ikke i gældende ret fastsat betingelse samt fejlagtig begrundelse.

20 Den Hellenske Republik har vedrørende anbringendet om Kommissionens manglende kompetence gjort gældende, at Kommissionen hverken kan påberåbe sig EF-traktatens artikel 155 eller Rådets forordning (EØF) nr. 729/70 af 21. april 1970 om finansiering af den fælles landbrugspolitik (EFT 1970 I, s. 196) til støtte for en retsakt, der fastlægger kriterier for fastsættelse af procentsatser, på grundlag af hvilke den afslår at godkende udgifter som fællesskabsudgifter i »garanti«-sektoren.

21 Der kan i den forbindelse blot henvises til, at Domstolen i dommen i sagen Grækenland mod Kommissionen, præmis 28, har fastslået, at såfremt Kommissionen som et led i løsningen af sin opgave med afslutning af regnskaberne i stedet for at afslå finansiering af samtlige udgifter udfolder bestræbelser på at opstille regler, hvorved der kan opnås en differentiering på grundlag af den risikograd, som forskellige grader af utilstrækkelig kontrol repræsenterer for EUGFL, skal medlemsstaten godtgøre, at de kriterier, som Kommissionen i den forbindelse benytter, er vilkårlige og urimelige. Den græske regering har ikke ført et sådant bevis, og dens anbringende om manglende kompetence skal derfor forkastes.

22 Den Hellenske Republik har vedrørende anbringenderne om tilsidesættelse af retten til kontradiktion, Kommissionens fejlagtige udøvelse af skønsbeføjelser eller subsidiært om tilsidesættelse af en væsentlig fællesskabsretlig bestemmelse gjort gældende, at bomuldssektoren ikke blev omtalt på et bilateralt møde mellem den græske forvaltning og Kommissionens tjenestegrene, der fandt sted den 6. oktober 1993, og som drejede sig om spørgsmål om afslutning af regnskabet over udgifter. Den græske regering måtte herefter tro, at der ikke var problemer i denne sektor.

23 Imidlertid fik Den Hellenske Republiks repræsentanter på et møde i EUGFL-komitéen, der blev afholdt i september 1994, at vide, at EUGFL havde foreslået at afslå — dog forbundet med et negativt forbehold — at godkende 10% af de udgifter, der var afholdt i denne sektor. Ifølge Den Hellenske Republik forhøjede Kommissionens generaldirektør for landbrug, da han blev gjort bekendt med dette forslag, procentsatsen til 50, hvorefter Kommissionen på sin side nedsatte den til 25. Efter Den Hellenske Republiks opfattelse udgør den måde, en så indgribende

foranstaltning blev meddelt på — uden at der forinden var afholdt officielle bilaterale møder — en tilsidesættelse af retten til kontradiktion. Desuden medførte disse faktiske forhold, at både EUGFL og først og fremmest generaldirektøren for landbrug og endelig Kommissionen traf vilkårlige beslutninger.

24 Kommissionen har anført, at den flere gange, før den anfægtede beslutning blev udarbejdet, havde gjort de græske myndigheder opmærksom på, at kontrollen i bomuldssektoren var utilstrækkelig, og havde givet udtryk for, at den agtede at foretage en korrektion med en fast sats på 25%. Den har forklaret, at Kommissionens tjenestegrene i 1992 gennemførte fire kontrolbesøg i Den Hellenske Republik, efter hvilke der blev udarbejdet rapporter, der blev tilstillet de græske myndigheder den 28. januar 1993. Disse kontrolbesøg gennemførtes, fordi der var opstået mistanke om ulovligheder som følge af den betydelige forskel mellem den produktion, de græske myndigheder havde anslået i august 1991 (for tidsrummet 1991/92), nemlig 596 107 tons, og den produktion, for hvilken der blev ansøgt om støtte, nemlig 718 657 tons.

25 Kommissionen har tilføjet, at den i henhold til artikel 6 i forordning nr. 595/91 og artikel 9 i forordning nr. 729/70 opfordrede Den Hellenske Republik til at gennemføre en undersøgelse, hvis første etape blev afviklet i tiden fra den 26. oktober til den 4. december 1992. Kommissionen har oplyst, at Den Hellenske Republik derefter anerkendte, at den var forpligtet til at give Kommissionen meddelelse om de tilfælde, i hvilke der var fastslået uregelmæssigheder (artikel 3 og 5 i forordning nr. 595/91). Den gør gældende, at anden etape af undersøgelsen endnu ikke, til trods for gentagne opfordringer fra EUGFL, er påbegyndt, hvilket Landbrugsministeriet selv har erkendt (ved skrivelse af 14.6.1994 fra generalsekretæren for landbrug). Ved skrivelse af 18. august 1994 gjorde kommissionsmedlem Steichen landbrugsministeren opmærksom på, at de græske myndigheders samarbejde med Kommissionen i bomuldssektoren var mangelfuldt.

26 Det fremgår af brevvekslingen mellem Den Hellenske Republik og Kommissionen, at de græske myndigheder i al fald fra 1992 var fuldt ud klar over, at problemet vedrørende kontrollen i bomuldssektoren var alvorligt. Kommissionens meddelelse i september 1994 om, at der ville ske en korrektion med en fast sats på 25% var altså ikke uventet, og Kommissionen har derfor ikke tilsidesat retten til kontradiktion.

27 Det bemærkes, for så vidt som Den Hellenske Republik har påberåbt sig den urigtige måde, hvorpå Kommissionen udøvede sine skønsbeføjelser, og herved har henvist til de interne drøftelser i Kommissionen forud for vedtagelsen af den anfægtede beslutning om korrektionens omfang, at disse forhold ikke har nogen indvirkning på den anfægtede beslutnings lovlighed. Anbringendet herom skal derfor forkastes.

28 Den Hellenske Republik har til støtte for anbringendet om tilsidesættelse af en væsentlig fællesskabsretlig bestemmelse eller om henvisning til en betingelse, der ikke er fastsat i gældende ret, anført, at en regel, som den, der udtales i niende betragtning til den anfægtede beslutning, og hvorefter det på grund af de særlige omstændigheder, der gør sig gældende i bomuldssektoren, vil være »rimeligt, at Kommissionen, når resultaterne af de igangværende undersøgelser foreligger, tager sin afvisning af finansanmodninger i forbindelse med denne regnskabsafslutning op til fornyet overvejelse«, er ukendt i folkeretten, og under alle omstændigheder kun kan gælde på en række betingelser, af hvilke ingen er opfyldt i det foreliggende tilfælde.

29 Kommissionen har oplyst, at niende betragtning til den anfægtede beslutning udgør et negativt forbehold. Den har anført, at udgifterne blev korrigeret for regnskabsåret 1991, men at den vil tage de ikke-godkendte udgifter op til fornyet overvejelse under hensyntagen til resultaterne af de undersøgelser, der er blevet gennemført, og eventuelt vil ændre korrektionen i forbindelse med en senere regnskabsafslutning.

30 Det bemærkes i den forbindelse, at efter artikel 5, stk. 2, litra b), i forordning nr. 729/70 afslutter Kommissionen efter høring af EUGFL-komitéen inden udløbet af det følgende år kontorernes og organernes regnskaber på grundlag af de fremlagte årsregnskaber. Kommissionen kan dog, såfremt oplysningerne skal gives af medlemsstaterne, og de kontrolforanstaltninger, som den finder det hensigtsmæssigt at iværksætte, ikke fører til endelige resultater, opgøre regnskaberne på grundlag af de oplysninger, der er fremkommet i forbindelse med regnskabsafslutningsproceduren, idet den forbeholder sig adgang til at korrigere denne afgørelse i forbindelse med en senere regnskabsafslutning.

31 Da Kommissionen i den foreliggende sag har fulgt denne fremgangsmåde, skal dette anbringende forkastes.

32 Den Hellenske Republik har endelig gjort gældende, at Kommissionen har givet en fejlagtig begrundelse. Den bestrider således de konstateringer vedrørende de faktiske forhold i forbindelse med kontrollens utilstrækkelighed, der findes i den sammenfattende rapport.

33 Som det bl.a. fremgår af brevvekslingen mellem den græske landbrugsminister og kommissionsmedlem Steichen, imødekom den græske forvaltning ikke på tilfredsstillende måde de forskellige præcise anmodninger, EUGFL fremsatte i fasen forud for vedtagelsen af den anfægtede beslutning. På baggrund heraf kan Den Hellenske Republik ikke bestride Kommissionens konstateringer vedrørende de faktiske forhold, så meget mindre som disse konstateringer var i overensstemmelse med resultaterne af forskellige undersøgelser.

34 Anbringenderne vedrørende udgifterne til støtte til bomuldsproduktionen skal derfor forkastes.

Udgifterne vedrørende tobak

35 De uregelmæssigheder, der blev fastslået i den sammenfattende rapport vedrørende udgifterne for tobak, vedrører fire forskellige punkter, nemlig ulovligt udbetalte præmier, sikkerhedsstillelser i forbindelse med præmier for tobak i blade, undladelse af straks at nedsætte præmierne og interventionspriserne ved overskridelse af de maksimale garantimængder samt anvendelse af forkerte tekniske metoder ved beregningen af det endelige beløb.

Klagepunktet vedrørende »ulovligt udbetalte præmier for tobak«

36 Vedrørende spørgsmålet om ulovligt udbetalte præmier for tobak hedder det i den sammenfattende rapport:

»Resultaterne af undersøgelsen af tobak, der blev udført til Albanien og Bulgarien, bekræfter EUGFL's konklusioner i punkt 4.9.2.1.1. i den sammenfattende rapport for EUGFL, Garantisektionen, regnskabsåret 1990. Af samme grunde som anført i nævnte punkt foreslås der en korrektion for visse udgifter til præmier til tobak i blade og for de tilhørende restitutioner.«

37 Ifølge Den Hellenske Republik skal den anfægtede beslutning annulleres på dette punkt som følge af tilsidesættelse af retten til kontradiktion, idet de resultater af undersøgelsen vedrørende tobak, der blev eksporteret til Albanien og Bulgarien (»Kontrolrapport vedrørende ulovligheder — tobak — Grækenland — 4.-8. juli 1994« af 28.9.1994), som ligger til grund for den anfægtede beslutning, blev meddelt de græske myndigheder den 22. december 1994, dvs. dagen efter beslutningens vedtagelse. Såfremt Kommissionen forinden havde givet de græske myndigheder mulighed for at varetage deres interesser, ville resultatet uden tvivl være blevet et andet end det, den var nået frem til, før de græske myndigheder gik i gang med i realiteten at gendrive Kommissionens kritik.

38 Kommissionen har oplyst, at den anfægtede beslutning blev offentliggjort ca. tre måneder efter udarbejdelsen af kontrolrapporten, og at den følgelig ikke bygger på oplysninger, der ikke forelå på tidspunktet for dens affattelse. Kommissionen har i sammenhæng hermed anført, at der ikke skete nogen overtrædelse af retten til kontradiktion. Da Den Hellenske Republik anlagde sag, var den i besiddelse af rapporten, som den kunne rejse indsigelser mod. I øvrigt har behandlingen af disse spørgsmål uden ophør været genstand for langvarige forhandlinger mellem fællesskabsmyndighederne og de græske myndigheder, og de sidste har ikke herunder været specielt indstillet på at gennemføre undersøgelser af overtrædelser og uregelmæssigheder i sektoren for støtte til tobak.

39 Det bemærkes, at ifølge Domstolens praksis (domme af 17.10.1991, sag C-342/89, Tyskland mod Kommissionen, Sml. I, s. 5031, præmis 18, og sag C-346/89, Italien mod Kommissionen, Sml. I, s. 5057, præmis 18, samt dom af 29.5.1997, sag C-69/94, Frankrig mod Kommissionen, Sml. I, s. 2599, præmis 30) træffes den endelige beslutning vedrørende afslutningen af årsregnskaberne efter en særlig kontradiktorisk sagsbehandling, hvorunder medlemsstaterne sikres fuld garanti for at kunne fremføre alle deres synspunkter.

40 I det foreliggende tilfælde henvises der i den sammenfattende rapport af 21. december 1994 udtrykkelig til en undersøgelse, hvis resultater er sammenfattet i en kontrolrapport af 28. september 1994. Sidstnævnte rapport kom imidlertid først frem til Den Hellenske Republiks Faste Repræsentation ved De Europæiske Fællesskaber den 22. december 1994, dvs. dagen efter vedtagelsen af den anfægtede beslutning, og sagsøgeren har således ikke kunnet drøfte resultaterne af undersøgelsen, før den endelige beslutning blev truffet. Faktisk har den korrektion, der fremføres i den sammenfattende rapport for regnskabsåret 1991 karakter af en endelig korrektion i modsætning til den sammenfattende rapport for regnskabsåret 1990, der for så vidt angår afsnittet om ulovligt udbetalte præmier for tobak indeholdt et negativt forbehold vedrørende korrektionen i afventning af resultaterne af undersøgelsen. Da Kommissionen ikke har godtgjort, at de græske myndigheder havde fået kendskab til kontrolrapporten, før den officielt blev afgivet, skal den anfægtede beslutning derfor annulleres på dette punkt som følge af tilsidesættelse af kontradiktionsprincippet.

Klagepunkterne vedrørende »sikkerhedsstillelser i forbindelse med præmier for tobak i blade«, »nedsættelser af præmier og interventionspriser ved overskridelse af de maksimale garantimængder« og »beregning af det endelige beløb«

41 Den Hellenske Republik har desuden nedlagt påstand om annullation af den anfægtede beslutning for så vidt angår klagepunkterne vedrørende sikkerhedsstillelser i forbindelse med præmier for tobak i blade, nedsættelser af præmier og interventionspriser ved overskridelse af de maksimale garantimængder og beregning af det endelige beløb, idet der ellers bliver tale om en ugrundet berigelse for Fællesskaberne.

42 Hvad angår klagepunktet vedrørende »sikkerhedsstillelser i forbindelse med præmier for tobak i blade« har den græske regering gjort gældende, at den ved notat af 12. december 1994 over for EUGFL oplyste, at den til modregning havde tilbageholdt et beløb på 372 762 124 GRD på bekostning af forarbejdningsvirksomheder, og at den desuden havde underrettet Revisionsretten om dette skridt. Kommissionen har alligevel tilbageholdt det beløb på 370 057 029 GRD, som den havde tilbageholdt ved afslutningen af regnskaberne for regnskabsåret 1989 samt restbeløbet på 2 705 095 GRD. Kommissionen har hermed opnået en berigelse på 372 762 124 GRD på Den Hellenske Republiks bekostning.

43 Desuden blev EUGFL, for så vidt angår klagepunktet om nedsættelser af præmier og interventionspriser ved overskridelse af de maksimale garantimængder, ved notatet af 12. december 1994 underrettet om, at samtlige beløb vedrørende overskridelsen af de maksimale mængder for produktionsårene 1989 og 1990 var blevet tilbagebetalt enten ved direkte betaling eller ved modregning. Såfremt Kommissionen på den ene side står fast på at tilbageholde et beløb på 4 922 442 527 GRD og på den anden side modtager det samme beløb fra Den Hellenske Republik ved godskrivning, oppebærer den beløbet to gange.

44 Endelig har Den Hellenske Republik, for så vidt angår klagepunktet vedrørende beregningen af det endelige beløb, fremhævet, at en oversigt med angivelse af en ny beregningsmetode var blevet overgivet Kommissionen ved et andet notat af 12. december 1994. Af denne oversigt fremgår det, at den korrektion, der blev gennemført i Den Hellenske Republiks disfavør, kun skulle vedrøre et beløb på 80 379 053 GRD og ikke beløbe sig til 1 993 586 637 GRD, idet beløbet 1 913 207 634 GRD allerede var blevet godskrevet EUGFL.

45 Det bemærkes i den forbindelse, at Kommissionen ved beslutning rettet til medlemsstaterne af 21. januar 1994 har bestemt, at supplerende oplysninger i forbindelse med regnskabsafslutningen for regnskabsåret 1991 skal være fremsendt senest den 31. januar 1994. I det foreliggende tilfælde gav Den Hellenske Republik først ved notater af 12. december 1994, dvs. nogle få dage før den endelige beslutning blev vedtaget, Kommission underretning om forskellige forhold, der ifølge Den Hellenske Republiks opfattelse var relevante. Oplysningerne herom kom klart frem til Kommissionen efter udløbet af den fastsatte frist, og Kommissionen var derfor ikke forpligtet til at tage hensyn dertil i den endelige beslutning. Kommissionen skal derfor frifindes på disse punkter.

46 Af det anførte følger, at den anfægtede beslutning skal annulleres i det omfang, det deri er bestemt, at EUGFL ikke endeligt skal afholde et beløb på 3 531 558 038 GRD vedrørende udgifter til præmier for tobak i blade og dertil svarende restitutioner.

Sagens omkostninger

47 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger. I henhold til artikel 69, stk. 3, første afsnit, kan Domstolen dog fordele sagens omkostninger eller bestemme, at hver part skal bære sine egne omkostninger, hvis hver af parterne henholdsvis taber eller vinder på et eller flere punkter. Den Hellenske Republik og Kommissionen har delvis tabt sagen, og hver part bør derfor pålægges at bære sine egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

1) Kommissionens beslutning 94/871/EF af 21. december 1994 om afslutning af medlemsstaternes regnskaber over de udgifter for regnskabsåret 1991, der finansieres af Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL), Garantisektionen, annulleres i det omfang, det deri er bestemt, at EUGFL ikke endeligt skal afholde et beløb på 3 531 558 038 GRD vedrørende udgifter til præmier for tobak i blade og dertil svarende restitutioner.

2) I øvrigt frifindes Kommissionen.

3) Hver part bærer sine egne omkostninger.

Ragnemalm Mancini Kapteyn

Murray Hirsch

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 29. januar 1998.

R. Grass H. Ragnemalm

Justitssekretær Formand for Sjette Afdeling